

MÓDSZERTANI ÚTMUTATÓ

**Az Országos Képzési Jegyzékben szereplő, 54-343-03-0000-00-00 számú
Közbeszerzési referens szakképesítés**

**1964-06 Közbeszerzési vonatkozású gazdasági és pénzügyi tevékenység szakmai
követelménymoduljának**

**Gazdasági és pénzügyi ismeretek írásbeli vizsgafeladata tulajdonságprofiljában
előírt szakmai ismereteinek számonkéréséhez**

Az Útmutató a szakmai ismeretek témakörének kibontását tartalmazza. Az írásbeli vizsgákon történő számonkérés 2011. májusától e dokumentumban foglaltaknak megfelelően történik.

**Közbeszerzési vonatkozású pénzügyi tevékenység
Tulajdonságprofil témakörei**

PÉNZÜGYI RÉSZ

C Makro- és mikroökonómiai alapfogalmak ismerete

1. A közgazdaságtan alapfogalmai

- 1.1. Nemzetgazdaság fogalma
- 1.2. Termelési tényezők
- 1.3. Nemzetgazdasági szereplők és jellemzésük
- 1.4. A termelési és a jövedelem-elosztási folyamat (elsődleges és másodlagos jövedelem-elosztás), forgalom, fogyasztás (termelő és végső felhasználás)
- 1.5. A nemzetgazdasági teljesítmény mérése, számbavétele

2. A mikroökonómia alapjai

- 2.1. Piac fogalma, típusai, szerkezete
- 2.2. Termelés, költségek (állandó és változó költség, fedezeti pont, üzembezárási pont)
- 2.3. Nyereség (profit)
- 2.4. Kereslet (befolyásoló tényezői, kereslet ár rugalmassága, jövedelemrugalmassága), kínálat (a kínálatot befolyásoló tényezők), piaci ár
- 2.5. Piaci kudarcok (természetes monopóliumok, közjavak, externáliák, információhiány)

3. A makroökonómia alapjai

- 3.1. Makrogazdasági körforgás 4 szektoros modellje (állam, háztartás, vállalat, külföld)
- 3.2. A gazdaságpolitika céljai, eszközei. Költségvetési politika, monetáris politika
- 3.3. Makrogazdasági alapösszefüggések: Okun-törvény, Solow növekedési modellje, Fisher-féle forgalmi egyenlet, Philips-görbe, IS-LM görbék

C Az államháztartás felépítésének és működésének alapfogalma

1. Az államháztartás fogalma, rendszere

- 1.1. Az államháztartás fogalma, funkciói
- 1.2. A jogi tételsorban szerepelnek az államháztartás alrendszerei, ott már említésre kerülnek a jogalanyok.
- 1.3. Az államháztartás működésének legfontosabb szabályai (költségvetési gazdálkodás, előirányzatokkal való gazdálkodás)
- 1.4. Az államháztartás bevételei (közhatalmi bevételek – adójellegű, díjjellegű, szankció jellegű bevételek, magánjogi jellegű bevételek) és kiadásai (közgazdasági osztályozás, funkcionális osztályozás)
- 1.5. Az államháztartás alapelvei
 - 1.5.1. Nyilvánosság elve
 - 1.5.2. A tervezés és elszámolás alapelvei (költségvetés alapján való gazdálkodás, teljesség, valódiság, egységesség, áttekinthetőség, bruttó elszámolás, globális fedezet, részletezettség)
 - 1.5.3. A költségvetési források felhasználása során követendő elvek (felhasználási kötöttség, közbeszerzési kötelezettség, állami támogatások korlátozásának elvei)
- 1.6. Az államháztartás vagyona. Állami vagyon, helyi önkormányzatok vagyona

2. *A központi alrendszer*
 - 2.1. A költségvetés általános fogalma
 - 2.2. A költségvetés szerkezeti rendje
 - 2.3. A költségvetési kiadások közgazdasági és funkcionális osztályozása
 - 2.4. A költségvetési bevételek
 - 2.5. A központi alrendszer költségvetési mérlege
 - 2.6. A költségvetési politika célja, alapvető költségvetés-politikai szabályok (2008. évi LXXV. törvény a takarékos állami gazdálkodásról és a költségvetési felelősségről!)
 - 2.7. A közbeszerzés fedezete a költségvetésben
 - 2.8. Az elkülönített állami pénzalapok és a társadalombiztosítás
3. *A helyi önkormányzatok helye, szerepe az államháztartásban*
 - 3.1. A helyi önkormányzatok típusai, szervezete, feladatai
 - 3.2. A helyi önkormányzati feladatok ellátásának szervezeti keretei
 - 3.3. A helyi önkormányzatok tervezési rendszere
 - 3.4. A helyi önkormányzatok bevételei
4. *A kincstári rendszer*
 - 4.1. A kincstári rendszer lényege
 - 4.2. A kincstári rendszer szervezete

C A költségvetési szervek tervezési, végrehajtási és ellenőrzési folyamatainak alapvonásai

1. *A költségvetési szerv általános jellemzői*
 - 1.1. A költségvetés szerv fogalma, szerepe a közfeladatok ellátásában
 - 1.2. A költségvetési szerv létrehozásának főbb szabályai
 - 1.3. A költségvetési szerv bevételei
 - 1.4. A költségvetési szerv feladatai
2. *A költségvetési szerv gazdálkodása*
 - 2.1. Gazdálkodási tilalmak, korlátozások.
 - 2.2. Gazdálkodási jogkör, pénzellátás, pénzgazdálkodás módja szerinti csoportosítások
 - 2.3. Gazdasági szervezet
 - 2.4. A gazdálkodás alapvető követelményei
 - 2.5. A gazdálkodás tervszerűsége: kincstári költségvetés, elemi költségvetés, bevételek, kiadások tervezése, egyéb tervezési feladatok
3. *A költségvetési gazdálkodás vertikális és horizontális folyamatai*
 - 3.1. A költségvetési gazdálkodás vertikális folyamatai (kötelezettségvállalás, szakmai teljesítés igazolása és érvényesítés, utalványozás, ellenjegyzések)
 - 3.2. A költségvetési gazdálkodás horizontális folyamatai (készletek tervezése az elemi költségvetésben, tárgyi eszköz gazdálkodással összefüggő költségvetési kiadások tervezése: karbantartás, felújítás, intézményi beruházások)
4. *A költségvetési szerv működésének, gazdálkodásának ellenőrzése*
 - 4.1. Az államháztartás kontrollrendszere
 - 4.2. Az államháztartás külső ellenőrzése: számvevőszéki ellenőrzés
 - 4.3. Az államháztartás belső kontrollrendszere
 - 4.3.1. Folyamatba épített előzetes, utólagos és vezetői ellenőrzés (FEUVE)
 - 4.3.2. Belső ellenőrzés (költségvetési szervek belső ellenőrzése, Kormányzati Ellenőrzési Hivatal)
 - 4.3.3. A belső kontrollrendszer központi harmonizációja, koordinációja
 - 4.4. A kincstári ellenőrzés
 - 4.5. A helyi önkormányzatok gazdálkodásának ellenőrzése

C A pénzügyi rendszer szerepe a gazdaságban

- 1.1. A pénzügyi rendszer fogalma, felépítése
2. *Infláció*
 - 2.1. Az infláció fogalma, lehetséges okai
3. *Devizapolitika*
 - 3.1. Valuta és deviza fogalmi elhatárolása
 - 3.2. A devizapolitika fogalma, célja
 - 3.3. A hazai fizetőeszköz gyengülésének és erősödésének hatása az exportra, az importra, a hitelfelvevőkre, a hitelnyújtókra, a belföldi termelésre és a foglalkoztatottságra
 - 3.4. A fizetési mérleg
4. *A pénzügyi közvetítő rendszer intézményei*
 - 4.1. A pénzügyi közvetítő rendszer általános jellemzői (pénzügyi piac: pénzpiac, tőkepiac, monetáris közvetítők, nem monetáris közvetítők)
 - 4.2. A Magyar Nemzeti Bank jogállása, függetlensége, alapvető feladatai
 - 4.3. A hitelintézetek
 - 4.3.1. A hitelintézet által végzett pénzügyi és kiegészítő pénzügyi szolgáltatások
 - 4.3.2. A bank, a szakosított és a szövetkezeti hitelintézet sajátosságai
 - 4.3.3. A pénzügyi vállalkozás általános jellemzői (Htp. 6. §)
 - 4.3.4. A hitelintézetek prudens működésének garanciális szabályai (kapcsolódó fogalmak: likviditás, szolvencia)
 - 4.4. Betétbiztosítás: Országos Betétbiztosítási Alap
5. *Pénzügyi szolgáltatások*
 - 5.1. Passzív, aktív és semleges bankműveletek (csoportosítás)
 - 5.2. Betétgyűjtés
 - 5.3. Hitelnyújtás (hitelköltségek, bankhitel és bankkölcsön elhatárolása, a hitelek csoportosítása – lejáratuk, fedezetük, tárgyuk, tartalmuk szerint -, a hitelek főbb megjelenési formái: folyószámlahitel, rulírozó hitel, eseti hitel, fejlesztési, beruházási hitel, jelzáloghitel)
 - 5.4. A teljes hiteldíj mutató (THM) és az egységes betéti kamat mutató (EBKM)
 - 5.5. Lízing (fogalom, fajtái, az operatív lízing és a pénzügyi lízing összehasonlítása)
 - 5.6. Faktoring, forfetírozás fogalma
6. *Értékpapír-piac*
 - 6.1. Értékpapír fogalma, csoportosítása
 - 6.2. Tőzsde
 - 6.3. Brókercégek
 - 6.4. Elsődleges piac, másodlagos piac
7. *Nemzetközi pénzügyi rendszer és intézményei*
 - 7.1. Nemzetközi Fizetések Bankja (BIS)
 - 7.2. Nemzetközi Valutaalap (IMF)
 - 7.3. Világbank-csoport
 - 7.4. Európai Beruházási Bank (EIB)
 - 7.5. Európai Újjáépítési és Fejlesztési Bank (EBRD)
 - 7.6. Európai Központi Bank (ECB)

C Marketing alapfogalmak, a vásárlás döntési folyamatai

1. Marketing alapfogalmak

- 1.1. Marketing, marketingkonceptiók (a marketing fejlődési szakaszai), marketingmenedzsment
- 1.2. A vevői nézőpont érvényesülése (piac szegmentálása, piacok osztályozása, pozicionálás)

C Piac- és versenyanalízis

1. *Stratégiai tervezés*
2. *SWOT-elemzés*
3. *Porter-modell*

D Benchmarking

1. *A benchmarking lényege*

SZÁMVITELI RÉSZ

B Pénzügyi és számviteli alapismeretek

1. Pénzügyi alapismeretek

- 1.1. Pénzügyi alapszámítások
 - 1.1.1. Kamatszámítás, kamatos kamatszámítás, névleges kamatláb és (az effektív) hozam kapcsolata
 - 1.1.2. Jelenérték számítás
 - 1.1.3. Örökjáradék, annuitás
- 1.2. Projektértékelés
 - 1.2.1. Megtérülési idő, diszkontált megtérülési idő
 - 1.2.2. Nettó jelenérték
 - 1.2.3. Belső megtérülési ráta
 - 1.2.4. Jövedelmezőségi index
 - 1.2.5. Projektek összehasonlítása számított mutatókkal

2. Számviteli alapismeretek

- 2.1. A gazdálkodó vagyona (eszközök, források)
- 2.2. Gazdasági művelet, a gazdasági műveletek típusai
- 2.3. A könyvvitel fogalma, típusai
- 2.4. Számviteli bizonylat (bizonylat fogalma, tartalmi és formai követelményei, bizonylatok csoportosítása)
- 2.5. A számviteli információs rendszer szintjei (alapnyilvántartások, analitikus nyilvántartások, szintetikus nyilvántartások)
- 2.6. Számviteli alapelvek
- 2.7. Számviteli politika, számlarend
- 2.8. Beszámolóképzési kötelezettség.
 - 2.8.1. A könyvvezetés és beszámolóképzés kapcsolata
 - 2.8.2. Könyvviteli szolgáltatás, könyvvizsgálat
 - 2.8.3. A beszámoló nyilvánosságra hozatala, közzététele
 - 2.8.4. Az éves beszámoló részei

C Mérlegkészítési alapismeretek

1. *A mérleg fogalma, szerkezete*
2. *Az eszközök csoportosítása, értékelése*
 - 2.1. Befektetett eszközök fogalma, csoportosítása, értékelése
 - 2.2. Forgóeszközök fogalma, csoportosítása, értékelése
 - 2.3. A saját tőke összetevői és értékelése
 - 2.4. Céltartalék fogalma, értékelése
 - 2.5. Kötelezettségek fogalma, csoportosítása, értékelése
 - 2.6. Helyesbítő tételek a mérlegben: aktív és passzív időbeli elhatárolások
3. *Az eredménykimutatás*
 - 3.1. Az eredménykimutatás fogalma
 - 3.2. Az eredménykimutatással kapcsolatos alapfogalmak: bevétel, költség, ráfordítás
 - 3.3. A főbb eredménykategóriák és azok tartalma
 - 3.3.1. Üzemi tevékenység eredménye, az ahhoz kapcsolódó bevételek és ráfordítások
 - 3.3.2. Pénzügyi műveletek eredménye, annak összetevői
 - 3.3.3. Szokásos vállalkozási eredmény,
 - 3.3.4. Rendkívüli eredmény és annak összetevői,
 - 3.3.5. Adózás előtti eredmény, adózott eredmény, mérleg szerinti eredmény
 - 3.4. Az eredménykimutatás fajtái: összköltség-eljárással készített, forgalmi költség-eljárással készített eredménykimutatás
4. *A kiegészítő melléklet és az annak részét képező cash-flow*
 - 4.1. A kiegészítő melléklet általános tartalma
 - 4.2. A cash-flow fogalma, a pénzeszközök állományváltozásának számítási módszerei (direkt módszer, indirekt módszer)
 - 4.3. Pénzforrások és pénzfelhasználások szerkezete

B Mérlegből számítható mutatók elemzése

1. *Pénzügyi kimutatások átfogó elemzése*
 - 1.1. Időbeli összehasonlítás
 - 1.2. Szerkezeti változások feltárása
2. *Likviditási mutatók számítása, értelmezése*
 - 2.1. Likviditási ráta
 - 2.2. Likviditási gyorsráta
 - 2.3. Pénzeszköz likviditás
 - 2.4. Adósságfedezeti mutató
 - 2.5. Kamatfedezeti mutató
3. *A finanszírozási szerkezet vizsgálata*
 - 3.1. Tőkeáttételi mutató
 - 3.2. Tőkeerősségi mutató
 - 3.3. Eladósodottsági mutató
4. *Hatékonysági mutatók*
 - 4.1. Eszközforgás
 - 4.2. Vevők forgási ideje
 - 4.3. Szállítók forgási ideje
 - 4.4. Készpénzkonverziós ciklus hossza
5. *Jövedelmezőségi mutatók*
 - 5.1. Saját tőke jövedelmezősége (ROE)

- 5.2. Befektetett tőke jövedelmezősége (ROI vagy ROIC)
- 5.3. Osztalékfizetési ráta
- 5.4. Eszközarányos jövedelmezőség (ROA)
- 5.5. Bevételek arányos jövedelmezőség (ROS)

A Pénzügyi és gazdasági alkalmasság előírása

- 1. *Pénzügyi kritériumok kialakításának szempontjai*
- 2. *A pénzügyi és gazdasági alkalmasság igazolásának módjai a Kbt. alapján*
- 3. *Esettanulmány: szállító kiválasztása az ajánlati árak összehasonlítása alapján*
 - 3.1. Alapfogalmak: listaár, számlázott ár, felár, az árengedmények főbb típusai, beszerzési ár és annak elemei
 - 3.2. Beszerzési árak összehasonlítása a gyakorlatban
- 4. *Pénzügyi vonatkozású előírások a közbeszerzési eljárásokban*
 - 4.1. Az ajánlati biztosíték
 - 4.2. Teljesítési biztosíték, jólteljesítési biztosíték
- 5. *Az összességében legelőnyösebb ajánlatok kiválasztásához alkalmazható módszerek és az ajánlatok értékelése*
- 6. *Kirívóan alacsonynak értékelt összesített ellenszolgáltatás megállapítása*
- 7. *Becsült érték megállapítása*